

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen
 Enhet 16

DOM
 2013-02-19
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 27325-12

SÖKANDE

Föreningen Stockholms Katthem, 802015-4517
 Klensmedsvägen 2
 126 37 Hägersten

MOTPART

Rikspolisstyrelsen
 Box 12256
 102 26 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2013 02 21	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 321210

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

YRKANDEN

Rikspolisstyrelsen genomför en upphandling av förvaring och transport av katt för Polismyndigheten i Stockholms län (dnr PVS-653-1932/12). Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt 15 kap. lagen om offentlig upphandling, LOU. Av anbudsförfrågan framgår att det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kommer att antas.

Rikspolisstyrelsen har i tilldelningsbeslut den 17 december 2012 beslutat att teckna ramavtal med en anbudsgivare. Anbudet från Föreningen Stockholms Katthem gick inte vidare till utvärdering efter kvalificering och genomgång av skall-kraven med motiveringen att kravet på djurens förvaring och vård inte var uppfyllt.

Föreningen Stockholms Katthem ansöker om överprövning av tilldelningsbeslutet och yrkar att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför Föreningen Stockholms Katthem bl.a. följande. De har sedan ett flertal år tillbaka haft ett avtal med polisen avseende förvaring och transport av katter. Föreningen Stockholms Katthem upplever att samarbetet har fungerat bra. Föreningen Stockholms Katthem är en ideell förening som inte kan frångå sina stadgar. Föreningen Stockholms Katthem redovisar innehållet i en del av sina stadgar och anför att de hindrar dem från att medverka till att katter avlivas. Att medverka innebär en aktiv handling, inte ett passivt accepterande. Om polisen kommer för att hämta en katt som länsstyrelsen har beslutat att avliva, accepteras det. Ett förfrågningsunderlag utan det aktuella kravet skulle därför överensstämja med stadgarna. Föreningen Stockholms Katthem kan fortsätta att tillhandahålla förvaring och transport. Med anledning av detta anser Föreningen Stockholms Katthem att kravet i avsnitt 4.1 tredje stycket i förfrågningsunderlaget är orimligt.

Föreningen Stockholms Katthem är Stockholms äldsta katthem och ett av de största. De omplacerar ca 400 katter årligen varav 34 % kommer från polisen och 16 % via länsstyrelsen. Då endast ett av katthemmen i Stockholm har uppfyllt det aktuella kravet verkar det inte praktiskt genomförbart att förvaring och transport av omhändertagna katter i hela Stockholmsregionen ska kunna hanteras av ett enda mindre katthem i Norrort. Resvägen från t.ex. Nynäshamn och Nykvarn är dessutom avsevärd och polisens resurser bör kunna användas mer rationellt. Polisen har inte valt det lägsta anbudet, då kravet på att ombesörja avlivning tydligen anses viktigare, vilket står i strid med LOU.

Av tilldelningsbeslutet framgår att beslutet är fattat den 10 december 2012 men daterat den 17 december 2012. Med tanke på julhelgen och då avtal får tecknas först den 28 december 2012, ges en mycket kort tid att komma in med en begäran om överprövning. Dessutom saknas information på beskedet om hur man kan överklaga beslutet vilket i sig talar för att det ska förklaras ogiltigt.

RIKSPOLISSTYRELSENS INSTÄLLNING

Rikspolisstyrelsen bestrider bifall till ansökan om överprövning och anför bl.a. följande. Någon rättsförlust har inte uppkommit då ansökan om överprövning har kommit in i rätt tid. Det finns ingen bestämmelse i LOU som innehåller krav på upplysningar om hur eller när en ansökan om överprövning ska göras. Bestämmelsen i 21 § förvaltningslagen om skyldighet att lämna underrättelse om hur beslut kan överklagas är inte tillämplig i detta fall eftersom det inte är fråga om myndighetsutövning mot enskild. Myndigheten har således ingen skyldighet att lämna en besvärshänvisning för att tilldelningsbeslutet ska vara giltigt.

Enligt bestämmelserna i LOU ska en ansökan om överprövning av en upphandling ha kommit in till förvaltningsrätten inom tio dagar från det att en underrättelse om beslutet har skickats (se 16 kap. 1 och 11 §§ LOU). Den period som Rikspolisstyrelsen har angivit i underrättelsen är inte kortare än tio dagar.

Kravet i avsnitt 4.1 tredje stycket i förfrågningsunderlaget står inte i strid med proportionalitetsprincipen. Polisen är enligt 34 § djurskyddslagen skyldig att verkställa länsstyrelsens beslut att avliva djur som är omhändertagna enligt 31 och 32 §§ samma lag. Länsstyrelsens beslut föregås alltid av en veterinärbesiktning. När länsstyrelsens beslut fattas finns djuret ofta på någon av de uppställningsplatser som polisen har avtal med eller använder i övrigt. Det finns flera skäl till kravet att uppställningsplatsen ska ombesörja avlivning. Det första skälet är att djuret inte ska utsättas för ytterligare stressande moment genom att transporteras till en veterinärklinik. Det andra skälet är att verkställighet ska kunna ske så snart som möjligt för att hålla kostnaderna, som förskötteras av allmänna medel, så små som möjligt. Det tredje skälet har med polisens resurser att göra. Alternativet till kravet är att polisen själv transporterar djuret till en veterinärklinik vilket skulle innebära att polisen skulle tvingas avsätta omfattande resurser vilket skulle kunna påverka den polisiära kärnverksamheten. Med anledning av detta kräver således såväl verksamheten i praktiken som de legala kraven i djurskyddslagen att de leverantörer som utför uppdragen för polisens räkning måste kunna åta sig att ombesörja avlivning av katter. Det aktuella kravet är således en lämplig och effektiv åtgärd. Det finns inte heller några mindre ingripande alternativ. Det åligger polisen att verkställa länsstyrelsens beslut om att avliva katter. Åtgärden är därför nödvändig för att uppnå det eftersträvade syftet. Det kan vidare ifrågasättas på vilket sätt ett förfrågningsunderlag, utan det krav som nu är föremål för prövning, skulle överensstämma med sökandens stadgar då de synes föreskriva att sökanden inte ens får medverka vid avlivning. Även

om kravet på att verkställa länsstyrelsens beslut genom att ombesörja avlivning av katt skulle tas bort, skulle kravet på att medverka vid avlivning kvarstå, i den bemärkelsen att avtalsleverantören fortfarande skulle vara ålagd att lämna ut katter till polisen för transport till veterinär för avlivning. Det synes emellertid som om sökanden snarare invänder mot att överhuvudtaget behöva rätta sig efter länsstyrelsens beslut än mot polisens krav att ombesörja avlivning av katt, d.v.s. verkställa länsstyrelsens beslut. Med beaktande av att polisen enligt lag är skyldig att verkställa länsstyrelsens beslut om avlivning, är det inte möjligt för polisen att låta avtalsleverantörerna motsätta sig länsstyrelsens beslut inom ramen för avtalet. Mot denna bakgrund finns det inget mindre ingripande alternativ för att uppnå det eftersträvade syftet. Den negativa effekten av kravet, att ideella föreningar som anser att kravet strider mot sina stadgar, eventuellt stängs ute är inte oproportionerlig jämfört med det eftersträvade syftet för polisen, att fullgöra sina uppgifter som ålagts polisen enligt lag.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Formella kraven

Enligt 9 kap. 9 § första stycket LOU ska en upphandlande myndighet snarast möjligt skriftligen underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som har fattats om att sluta ett ramavtal eller att tilldela ett kontrakt och om skälen för besluten. I underrättelsen ska myndigheten ange den period under vilken avtal enligt 16 kap. 1 § inte får ingås (avtalsspärr). Den upphandlande myndigheten har således ingen skyldighet att ange någon besvärshänvisning i underrättelsen.

Av 16 kap. 1 § LOU följer att den upphandlande myndigheten inte får ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att underrättelsen skickades om den skickades med ett elektroniskt medel.

Av handlingarna i målet framgår att Rikspolisstyrelsen skickade en under rättelse om tilldelningsbeslutet och skälen för det till Föreningen Stockholms Katthem den 17 december 2012 via e-post. Enligt 16 kap. 11 § LOU ska en ansökan om överprövning av en upphandling ha kommit in till förvaltningsrätten före utgången av en sådan avtalsspärr som avses i 1 eller 3 §§. Detta innebär att en ansökan om överprövning ska ha kommit in senast den 27 december 2012 och att avtal får tecknas först den 28 december 2012. Mot denna bakgrund har Rikspolisstyrelsen uppfyllt de formella kraven avseende information i LOU.

Vidare prövas om Rikspolisstyrelsens valda värderingsgrund strider mot LOU. Enligt 12 kap. 1 § LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Rikspolisstyrelsens val av värderingsgrund strider således inte mot LOU.

Kravet i avsnitt 4.1 tredje stycket i förfrågningsunderlaget

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Proportionalitetsprincipen innebär att de krav som ställs vid en upphandling ska vara både nödvändiga och lämpliga med hänsyn till det syfte som eftersträvas. Vid en prövning av om proportionalitetsprincipen åsidosatts kan en strukturerad avvägning mellan motstående intressen genomföras enligt följande. För det första bedöms om åtgärden är en lämplig och effektiv åtgärd för att uppnå det eftersträvade syftet. För det andra bedöms om åtgärden är nödvändig för att uppnå det eftersträvade syftet, såtillvida att det inte finns något mindre ingripande alternativ. För det tredje bedöms om den negativa effekten som åtgärden får på det intresse eller den rättighet som åtgärden inskränker är oproportionerlig eller överdriven jämfört med det eftersträvade syftet.

Kravet i avsnitt 4.1 tredje stycket i förfrågningsunderlaget innebär att antagen leverantör ska medverka vid eventuell omplacering av djuret och på uppdrag ombesörja avlivning eller andra åtgärder som har samband med levererad tjänst. Rikspolisstyrelsen har motiverat kravet med både djurskyddshänsyn och ekonomiska hänsyn. Föreningen Stockholms Katthem har, genom sin argumentation, inte visat att kravet strider mot proportionalitetsprincipen eller någon av de andra grundläggande principerna som anges i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen.

Mot denna bakgrund och då Rikspolisstyrelsen har uppfyllt de formella kraven i LOU avseende information till anbudsgivarna samt då den valda värderingsgrunden är i enlighet med LOU, föreligger inga skäl för ingripande enligt LOU. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Kaija Hultquist

Kaija Hultquist

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Kristina Erlandsson har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vattill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU